

Valo-valmennuksen käyttöönotto ketterästi ja tehokkaasti

Lounais-Suomen Martoissa nopeasti tuumasta toimeen

Entistä sujuvampaa yhteistyötä tulevaisuudessa

Hyvin sujuneen näytön myötä rakentui Marttojen ja oppilaitoksen välille myös hyvä yhteistyömalli. Opettaja oli Jannen näytön jälkeen todennut, että seuraavalla kerralla voidaan näyttö ja sen sisällöt suunnitella suoraan työpaikalla. *"Riittää, kun ottaa opettajaan yhteyttä"*, Thua kertoo.

Jannen mielestä kaikki näyttöön liittyvä sujui mutkattomasti. Opettajan kanssa käytiin ennen näyttöä läpi omaa osaamista ja työtehtävät. Samaten vielä ennen näyttöä kerrattiin esim. tiedot ensiaputaidoista. *"Oli kyllä helppo homma. Tässä tuli hommat opeteltua töitä tehdessä ja sen kummempaa opiskelua ei tarvittu. Sopii kyllä mulle tosi hyvin. Kaikki sujui näyttöä myöten vähän kuin ohimennen. Olen koettanut innostaa myös muita kavereita tekemään tällä tavoin. Tää oli tosi hyvä juttu"*, Janne pohtii tyytyväisenä.

Nyt edessä on kuitenkin kotiinlähdön aika. Huomenna on taas aika tulla valmistamaan iltapäiväkerhoon tuleville lapsille välipalat, jonne Janne siirtyi ensimmäisen näyttönsä jälkeen Marttojen toimistolta. *"Ruuanlaiton kanssa työskentely sopii mulle, toivottavasti voisin tulevaisuudessakin työskennellä tällaisten hommien parissa"*, Janne päättää. *"Ja sinulta se muuten sujuu erinomaisesti"*, komppaa vierestä iltapäiväkerhon vetäjä **Heli Tulimetsä**.

Myös iltapäiväkerho on hiljentynyt lasten äänistä. On aika suunnata katseet kohti huomista.

Ensimmäisestä yhteydenotosta oppilaitoksen opettajaan ei kulunut kuin muutama viikko ja Janne oli suorittanut jo kotityö- ja puhdistuspalveluajan perustutkintoon kuuluvan kahvituspalveluiden tutkinnon osan."

Lounais-Suomen Marttojen iltapäivätoiminnassa kuuluu iloisten lasten leikkien ääniä. Iltapäivätoiminnassa työskentelee myös **Janne**, joka on ollut Marttojen järjestämässä kuntouttavassa työtoiminnassa viime talvesta alkaen. Aivan ensimmäiseksi hän tuli mukaan ryhmätoimintaan, mutta siirtyi pian huolehtimaan erilaisista siistimisestä, kahvituksesta ja ruuanlaittoon liittyvistä tehtävistä. *"Täällä on ollut todella mukavaa, kaikki on toiminut hienosti"*, Janne kertoo kokemuksistaan.

Aiemmin rakennusalalla olleelle Janneille kertyi osaamista Martoilla tehdyistä

työtehtävistä. Ja kun lopputalvesta Jannen ohjaaja **Thua Aalto** tapasi Valo-valmennuksen henkilökuntaa, päätettiin lähteä tekemään kertynyt osaaminen virallisesti näkyväksi. Raison Seudun Kouluskuntayhtymän järjestämään näyttöön edettiin nopeasti. *"Ensimmäisestä yhteydenotosta oppilaitoksen opettajaan ei kulunut kuin muutama viikko ja Janne oli suorittanut jo kotityö- ja puhdistuspalveluajan perustutkintoon kuuluvan kahvituspalveluiden tutkinnon osan parhain mahdollisin arvosanoin. Kaikki sujui todella nopeasti ja joustavasti"*, kehuu Thua niin oppilaitosta kuin Jannea.

Osaamisella kohti tutkinnon osia

Mielen ry:n Kahvila Paulikissa saa kahvin, pullan ja Työpajojen tuotteiden lisäksi suoritettua myös tutkinnon osia.

Kahvila Paulikissa työskentelevä **Gladys Candia-Laakso** on kulkenut matkan kuntouttavasta työtoiminnasta työkokelun kautta töihin avustavaksi ohjaajaksi. Hän on suorittanut kotimaassaan aiemmin sihteerin tutkinnon ja nyt hän on hyödyntänyt entistä osaamistaan ja uutta oppimaansa suorittamalla samalla kertaa kolme tutkinnon osaa. Kahvilan toiminta mahdollisti Gladysin suorittaa liiketalouden perustutkinnosta asiakaspalvelun, toimistopalvelujen sekä kaupan palvelun ja myynnin osat.

Liikkeelle lähdettiin pienin askelin. Aluksi kartoitettiin osaamista siten, että Gladys sai itselleen Mielen ry Työpajojen myöntämän osaamistodistuksen. Siitä syttyi kipinä ja jano kasvoi kahvia kaadella. Gladys tarttui tutkinnon osien suorittamismahdollisuuteen Valo-valmennusmallin mukaan. HOKS:n tekoon toimistoon istahti hänen kanssaan Ammattienedistä-

mislaitossäätiö AEL:n koulutussuunnittelija ja Mielen ry Työpajojen työvalmentaja.

Tutkinnon osia kahvin ja kakun kera juhliva Gladys: *”Vaikka alussa koko idea jännitti ja mietin sitä pitkään, niin lopuksi oli hyvä fiilis mukaan pääsystä. Suosittelen muillekin kun saa suorittaa työpaikalla.”*

Mutkatonta osatutkintojen suorittamista

Näytön vastaanottamisessa mukana ollut työvalmentaja **Nina Jokinen** ajatteli aluksi tutkinnon osan osaamisenarvioinnin olevan työlästä perustyön ohella, mutta kertoo sen loppujen lopuksi sujuneen helposti, kun osaaminen oli jo tullut esille. Arvostus ja kannustus mahdollisuutta kohtaan on kasvanut kokemuksen myötä.

Duuniväylän työvalmentaja **Solja Niityniemi** kommentoi Valo-valmennuksen ja AEL:n kanssa tehdystä yhteistyöstä: *”Osatutkintojen suorittaminen sujui mutkattomasti. Joustava tapa saada työntekijän osaaminen näkyväksi.”*

Gladys Candia-Laakso iloisena työpisteellään

Mielen Ry Työpajoilla on mahdollista suorittaa 10:llä eri työosastolla noin 12:sta eri tutkinnosta osia. Osaamisen tunnistamisen jatkeeksi kannustetaan asiakkaita entistä enemmän tarttumaan mahdollisuuteen suorittaa tutkintojen osia joko työpajoilla tai yrityksissä. Se on käytännönläheinen, joustava ja yksilöllinen tapa saada osaaminen näkyväksi ja siitä on hyötyä töihin tai opiskelemaan haikutumisessa. Asiakkaiden tyytyväisyys saada osaaminen näkyväksi paperille, on ollut mukava palkio tehdystä työstä.

Lue lisää: www.mielen.fi

Teksti: **Sari Kuosmanen, hankekoordinaattori**

Asiakaspalvelu kuuluu olennaisena osana liiketalouden perustutkintoon

Valo-valmennuksesta potkua työllistymiseen

Sara Koski, 22-vuotias lahtelainen ylioppilas, päätyi pitkäaikaistyöttömänä Lahden Työn Paikka Oy:lle, jossa hän mainitsi harkitsevansa liiketalouden opintoja. Lahden Työn Paikan työ- ja yksilövalmentaja suosittelivat Saralle Valo-valmennusta, ja helmikuussa 2018 Sara saikin liiketalouden perusopinnot suoritettua ja merkonomin paperit käteensä.

”Valo-valmennus on mahtava juttu, koska kaikilla ei ole mahdollisuutta lähteä kouluun. On hienoa, että on erilaisia vaihtoehtoja suorittaa ammatillisia opintoja”, Sara iloitsee.

Sara tähdentää, että vaikka Valo-valmennus ei sisällä koulun penkillä istumista, se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opinnoissa mennään sieltä, mistä aita on matalin. *”Töitä joutuu tekemään, mutta Valo-valmennus sopii kyllä jokaiselle, jolla on motivaatiota ja halua mennä eteenpäin.”*

Saran oma kokemus Valo-valmennuksesta on myönteinen ja hän toivoo, että Valo-valmennusta saataisiin laajennettua niin, että useammat koulutusalat ja myös työnantajat lähtisivät mukaan.

Tulevaisuutensa Sara näkee valoisana: *”Tällä hetkellä aion vain pysyä kiinni työelämässä, mutta kukapa tietää... On sekin ajatus käynyt mielessä, että kävisin jossain vaiheessa vielä korottamassa tätä perustutkintoa AMK:ssa”, Sara pohdiskelee.*

Wirta-pajalla virtaa tutkinnon osien suorittamiseen

Forssan Wirta-pajalla tutkinnon osien suorittaminen on päässyt vauhtiin. Tutkinnon osien suorittaminen Valo-valmennusmallin mukaisesti polkaistiin vauhtiin alkuvuodesta ja nyt koossa on jo tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnosta yhteensä viisi tutkinnon osaa sekä logistiikan perustutkinnosta kahdeksan tutkinnon osaa.

Wirta-pajan työsuunnittelija **Tero Kaleva** pitää tutkinnon osien suorittamismahdollisuutta hyvänä juttuna. Aluksi pajan toimintaa ja toimintoja piti miettiä suhteessa tutkinnon perusteisiin kunkin tutkinnon osan osalta. Tämän pohdinnan tuloksena Wirta-pajalle on muodostunut selkeä suunnitelma mihin näyttöihin on

mahdollista valmentautua sekä millä keinoin valmentautuminen tapahtuu. Osaamisen hankkiminen tutkinnon osien perusteiden mukaisesti on sulautettu osaksi pajan arkea. Asioihin perehdytään kunkin valmentautujan omien toiveiden ja tahdin mukaisesti. Valmentajan näkökulmasta tämä ei alun pohdinnan jälkeen lisää juuri ohjaustaakkaa. Pajalla valmentautujia on päivittäin Teron ohjattavana 25–35 henkilöä.

Monipuolista tekemistä

Pajalla pääsee perehtymään monipuolisesti erilaisiin alan tehtäviin: digitointiin, 3D tulostamiseen ja tulostimien rakentamiseen, tietokoneiden ja laitteiden huolta-

Lahden Työn Paikka tarjoaa monipuolisia logistiikan työtehtäviä

Koulutuskeskus Salpauksessa uskotaan Valo-valmennukseen

Virpi Kellokoski, Koulutuskeskus Salpauksessa vastuupettaja merkonomiopiskelijoille, muistelee tutustuneensa Valo-valmennuksen ensimmäistä kertaa TE-toimiston eri toimijoille järjestetyssä yhteistyötapaamisessa. Tämän jälkeen hän onkin tehnyt yhteistyötä Valo-valmennuksen sekä eri yhdistysten toimijoiden kanssa.

”Meillä on todella hyviä kokemuksia Valo-valmennuksesta Lahden Paikan Patinan kautta. Patinassa on osaavia ohjaajia, jotka pystyvät järjestämään sellaisia työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittaminen onnistuu”, Virpi Kellokoski kehuu.

Virpionkin vakuuttunut Valo-valmennuksen toimivuudesta: *”Valo-valmennus on loistava tapa tuoda osaaminen esiin ja suorittaa tutkinto tai tutkinnon osia. Valo-valmennus sopii erityisesti henkilölle, jolla on osaamista, mutta tutkinto puuttuu.”*

Valo-valmennus on sujuva tapa suorittaa tutkinto työn ohessa, mutta koska Valo-valmennukseen ei kuulu lähiopetusta koulussa, jotkut asiat voivat kuitenkin muodostua haastaviksi, Virpi Kellokoski muistuttaa. *”Oppilaitoksen opettajat arvioivat osaamisen arviointikeskustelussa yhdessä työpaikan arvioijan kanssa. On todella tärkeää, että myös työpaikkaohjaaja tuntee tutkinnon sisällön ja ammattitaitovaatimukset.”*

Lahden Paikan Valo-valmennuksessa tehdään huipputulosta

LAHDEN PAIKKA

”Tähän mennessä meillä on suoritettu 23 tutkinnon osaa liiketaloudesta eli viisi kokonaista merkonomin tutkintoa sekä kaksi tutkinnon osaa logistiikan perustutkinnosta varastonhoitajan osaamisalalta.”

Lahden Työn Paikka Oy on voittoa tavoittelematon yritys, jonka omistavat Lahden kaupunki ja Hollolan kunta. Paikan toimintaperiaatteena on ihmisten hyvinvoinnin edistäminen työn avulla.

Syksyllä 2017 käynnistyneen Huipputekijä-hankkeen tavoitteena on luoda Vasuunkantaja-rekrytointimalli, jolla yritykset

saavat tarpeisiinsa sopivaa työvoimaa työttömänä olevista henkilöistä. Työttömien osaamistasoa nostetaan tavoitteellisella työvalmennuksella, johon Valo-valmennusprosessi tutkintosuorituksineen luontevasti linkittyy.

Valo-valmennus on käynnistynyt Lahden Paikassa jo aikaisemmin, mutta

26.4.2018 juhlittiin liiketaloudenperustutkinnon suorittaneita Terhiä, Christiniä, Saria sekä Johannaa

Huipputekijä-hankkeen avulla valmennusta laajennetaan ja volyymin kasvatetaan. Valmennusta testataan myös yhteistyössä yritysten kanssa. Patinan vastaavan työvalmentajan **Katja Ålanderin** mukaan tarkoitus on, että Valo-valmennus kuuluu tulevaisuudessa olennaiseksi osaksi Lahden Paikan palveluvalikoimaa.

”Tähän mennessä meillä on suoritettu 23 tutkinnon osaa liiketaloudesta eli viisi kokonaista merkonomin tutkintoa sekä kaksi tutkinnon osaa logistiikan perustutkinnosta varastonhoitajan osaamisalalta. Mukaan on tulossa myös kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnosta kolme tutkinnon osaa. Tutkinnon osia voi suorittaa myös kotityö- ja puhdistuspalvelun sekä tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnosta”, Katja Ålander kertoo.

miseen sekä perehtymään erilaisiin ohjelmistoihin. Pajalta löytyy monen tasoista tehtäviä kunkin valmentautujan lähtötason mukaisesti.

Sujuvasti valmentautumisesta näyttöihin Hämeenkyrön työpajalla

Hämeenkyrön työpajalla on nyt suoritettu ensimmäiset kaksi tutkinnon osaa hienopuusepän perustutkinnosta. Pajalla oli mietitty osaamisen hyödyntämistä ja ajatus tutkintojen suorittamisesta

nousi esiin. Oppilaitos suhtautui ajatuksen positiivisesti ja samoihin aikoihin Valo-valmennuksesta oltiin yhteydessä. Valo-valmennus oli sopiva toimintamalli ja asiaa ryhdyttiin viemään eteenpäin. Yhteispalaverissa oppilaitoksen kanssa päästiin nopeasti sopimaan käytännön toimista ensimmäisten näyttöjen eteenpäin viemiseksi.

Toimivaa yhteistyötä ja näyttöjen suorittamista

Valmentajat pajalla antoivat hyvää palautetta yhteistyöstä Ikatän kanssa, joka toimii näyttöjen vastaanottajana. Yhteistyö pajan ja oppilaitoksen välillä on näyttöjen lisäksi laajentunut muutenkin. Paja voi toimia myös oppimisympäristönä opiskelijoille.

Jani Mäensivu oli työskennellyt pajan puutyöosastolla. Yhdessä valmentajien kanssa oli todettu, että osaamista löytyy ja sitä voisi hyödyntää näyttöjen avulla. Ennen pajalle tuloa hänellä ei ollut kokemusta puualasta, mutta kädentaitoja nuorelta mieheltä löytyi levysepän ammatin myötä.

Ensimmäiseen näyttöön hän kunnosti vanhan keinun. Näytön suorittamisen Jani koki positiivisena ja hän kannustaa muitakin pajalaisia tarttumaan mahdollisuuteen. Ovi oppilaitokseen on jo raollaan ja pohdinnassa on siihen tarttuminen. Positiivisena puolena Jani mainitsee suoritettujen näyttöjen myötä mahdollisen opiskeluajan lyhenemisen. Hän ja valmentajat ovat yhtä mieltä siitä, että näyttöjen suorittaminen on tuonut lisää itseluottamusta.

?

MIKÄ VALO-VALMENNUS?

Valo-valmennuksessa hankitaan ammatillisten tutkintovaatimusten mukaista osaamista työllistymistä edistävän toimenpiteen tai palkkatuetun työn aikana työskentelemällä aidoissa työtehtävissä. Kertynyt ammatillinen osaaminen arvioidaan oppilaitoksen järjestämässä näyttössä. Tutkintovaatimusten mukaisesti kertyneestä osaamisesta saa oppilaitoksen myöntämän tutkintotodistuksen tai sen osan.

123

TUNNUSLUVUT

Valo-valmennus tavoittaa **118** eri organisaatiota ympäri Suomea. Valo-valmennusta järjestetään niin **työpajoilla, järjestöissä, säätiöissä kuin kuntien sekä kaupunkien eri työllistämistä edistävissä yksiköissä.**

Vuosittain sadat ihmiset eri puolilla Suomea saavat Valo-valmennuksen avulla hankituksi ammatillisen tutkinnon tai sen osan.

VAVA

VAVA-HANKE

Valo-valmennus valtakunnalliseksi hanke tukee laaja-alaisesti Valo-valmennuksen käyttöönottoa ja toteuttamista paikallisesti. Hanke rahoittaa STEA.

Valo-valmennusta voi aina hyödyntää ilmaiseksi ja VaVa-hankkeen asiantuntijoiden tarjoama tuki on ilmaista.

VALO-VALMENNUS VALTAKUNNALLISEKSI -HANKKEEN YHTEYSTIEDOT

Lotta Hällström,
asiantuntija
044 068 4998

Tuula Hopponen,
asiantuntija
044 045 6452

Johanna Heine,
asiantuntija
050 353 7688

Ari Reunanen,
projektipäällikkö
050 538 2857

sähköpostit: etunimi.sukunimi@valo-valmennus.fi

Tutustu Valo-valmennukseen

Katso Valo-valmennuksen tutustumisvideo:

www

valo-valmennus.fi/
valo-valmennustoimintamalli

f

facebook.com/valovalmennus

Jutut ja kuvat:
VaVa-hankkeen henkilöstö

Lehden taitto:

idea
r ä ä t ä l i